

Reggeli Ujság

16. évfolyam 236. szám

Szerkeszti
Andrzej Dezső

Noviszád, 1935 október 8. kedd

Kiüritik Addis Abebát

A hadsereg szerint Olaszország támadó fél – A kisállamok a gazdasági megtorlások ellen – Feketehimlő, tifusz, mocsárláz tizedelik az abesszin hadsereget

Mussolini repülőgépen Abessziniába megy

Rómából jelentik: Az olasz közvélemény vasárnap este 8 órakor a rádió útján értesült Ádua bevételéről. A hirt később Mussolini miniszterelnök is megerősítette a külföldi újságírók előtt. Mussolini de Bono tábornoknak a következő sürgönyt küldte:

— Ádua bevételének híre büszkeséggel tölti el az olaszok szívét. Neked és az összes csapatoknak csodálatomat és a nemzet háliját fejezem ki.

Az olasz sajtó- és propaganda minisztérium vasárnap este 9 óra után a következő hivatalos jelentést adta ki:

— Október 6-án hajnalban a második

hadtest csapatai folytatták előnyomulásukat és 10 óra 30 perckor Áduába érkeztek. A főpapság és a lakosság egy része az olasz parancsnokságra ment és kijelentette, hogy megadja magát. Az ellenségnek azt a kísérletét, hogy Debrasina irányából visszafoglalja Áduát, visszavertük. Ezen a vonalon már helyreállítottuk az összeköttetést mind a három hadtest között.

A német távirati iroda haditudósítójának jelentése szerint az Adigrat körüli harcokban pénteken Gorgantini főhadnagy volt az olaszok első halottja.

A röpirat hangoztatja, hogy Olaszország fel akarja szabadítani Tigre tartományt az abesszin iga alól és kijelenti, hogy az olaszokkal szemben minden ellenállás hasztalan. A repülőgépek ezenkívül kolostorokra és templomokra is dobtak le röpecdülákat, amelyekben az abesszin kormányt a kopt vallás meghamisítójának bélyegzik.

Addis abebai jelentések szerint úgy az olasz, mint az abesszin csapatok nagy erősitéseket küldenek Ádua környékére, hol ezidőszerint csend van. A szép idő beálltával

az abesszin csapatok három fronton, Ogadenben, Desiában és Tigre tartományban nyomulnak előre. Az abesszin hadsereget több százezer főre becsülik.

Római jelentés szerint

az abesszin tüzérség tüzelt Mussolini vejének Ciano grófnak bombavető repülőgépeire. A lövedékek eltalálták a repülőgép egyik szárnyát, de a gépnek mégis sikerült leereszkedni.

A bennülőknek nem történt bajuk.

Kairói jelentés szerint a kairói kopt patriárka és Omar Tusun herceg felhívással fordultak az egyiptomi lakossághoz és önkéntes adományokat kértek az abesszinek részére. A patriárka első segélyként nagyobb összeget ajánlott fel.

A Rio de janeiro kikötőből elindult Abessziniába az „Augustus” hajó a délamerikai olasz önkéntesek első csoportjával. A Sao paoloi olasz konzulátust a rendőrség őrizi, mivel ismeretlen tettesek az utóbbi napokban betörték a konzulátus ablakait és az épület falait kátránnyal kenték be.

Véres harcok előzték meg Ádua elfoglalását

Londonból jelentik: A Reuter-iroda Ádua bevételéről a következő részleteket közli: Még mielőtt az olasz gyalogság megkezdte előnyomulását, az olasz repülők bombázták Áduát. A gyalogsággal együtt indultak meg a harci kocsik is. Az olaszoknak a leghevesebb ellenállással kellett megküzdeniök. A Kasigrsik hegy szakadékaiban véres harcok folytak, amelyekben olasz részről 7000 katona vett részt. Ezen a helyen az abesszin tüzérség is működésbe lépett. A veszteségek mindkét részről igen nagyok. Az abesszinok végül mégis kénytelenek voltak az olasz túlerő elől meghátrálni, amely ezután folytatta előnyomulását.

Abesszin részről hivatalosan közlik, hogy az olaszok szombat délelőtt 300 bombát dobtak Gorahaj városra. A bombák közül csak 100 robbant fel. Öt ember meghalt, 15 megsebesült. A Gerlogubi ellen, Ual-uaitól dényugatra intézett olasz légi támadás alkalmából negyven abesszin katona halt meg.

Alkalából jelentik, hogy 16 olasz repülőgép bombázta Aubu, Serkatu és Tabetsu városokat. A bombázással egyidőben az olasz repülők heves gépfegyvertűzet indítottak.

Addis abebai futárjelentések szerint Volkait vidékén erős olasz csapatok vonulnak fel. Ott is erős támadást várnak az Auda Ádua-Axum vonal védelmére.

Ezen a részen az olaszok nagyobb csapattesteket gyűjtöttek össze. Ugy látszik, mintha a nehéz tüzérség munkája után előre akarnának nyomulni. Az ogadeni arcvonalon megújultak az olasz repülő-támadások.

Mussolinét Eritreába várják

Londonból jelentik: A Daily Mirror Eritreába küldött futárja jelenté, hogy Mussolinét odavárják, az 1896-ban elesett olasz hősök emlékére állított emlékmű felavatására.

Asmarai jelentés szerint olasz repülőgépek nagymennyiségű röpiratot szórtak le Tigre tartományban.

A röpiratokban az olaszok királyát kiáltják ki János császár családjá

nak leszármazottját. János abesszin császár 1889-ben esett el a mahdisták elleni harcokban és utódait annakidején II. Menelik császár a trónról való lemondásra kényszerítette.

A tulajdonképeni hadjárat csak most kezdődik

A Havas iroda jelenti Addis-Abebaból: Ras Sejum herceg, a Tigre csapatok parancsnoka közli, hogy az olaszok elfoglalták Vagétát és Engelát. Mindkét részről nagyszámú hadifoglyot ejtettek. Az abesszin csapatok többek között négy olasz tisztet fogtak el és két géppuskát zsákmányoltak. Az olasz csapatok Bietarpariatáig nyomultak előre, amely másfél órányira fekszik Adigrattól. Az olasz repülők az egész hadszínteret berepülték. A jelentés szerint az abesszinek főerejüket még nem vetették harcba. Taktikájuk abban áll, hogy saját csapataik és az ellenség között üres zónát teremtenek és hogy az olaszokat a kiépített abesszin állásokig csalják előre.

Más jelentések szerint az olaszok Szomáli felé az ogadeni tartományban Gerlogubi felé nyomulnak előre. A másik sereg, amely

Harrar irányában támad, heves ellenállásra talált.

Az abesszin hadvezetőség ugyanis óvóintézkedéseket foganatosított Harrar és Csiziga közti vasutvonal érdekében. Körülbelül 200.000 harcost vontak itt össze. Ugy látszik, az abesszin hadvezetőség hátha akarja támadni a Graziani tábornok vezetésével álló olasz hadosztályt.

Az Addis-Abeában tartózkodó külföldi katonai szakértők szerint.

a hadjárat legnagyobb harcai Harrar környékén lesznek.

A város megerősítése tovább folyik. A katonai szakértők szerint

a hadműveletek felvonulási fejezete

befejeződött és most kezdődik a tulajdonképeni értelemben vett hadjárat. Valószínűnek tartják, hogy az olaszok 6 ponton terveznek nagyobb támadást.

A News Chronicle jelentése szerint az abesszinek elhatározták, hogy csapatszálítások céljaira lefoglalják a francia tulajdonban levő Addis-Abeba—dzsibutti vasutvonalat. Már korlátozták is az utas forgalmat ezen a vonalon.

Még mindig folynak a harcok Aduáért

Addis-Abebaból ellentétes hírek érkeznek.

Abesszin hivatalos jelentés szerint Adua vasárnap többször cserélt gazdát. Az olaszoknak a délelőtti folyamán harci kocsik és nehéz tüzérség segítségével sikerült a várost bevenni, az abesszin csapatok azonban ellentámadásba mentek át és kiszorították az olaszokat a városból.

Az elkeseredett közelharc egész nap változó szerencsével folyt. A várost a késő délutáni órákban azonban az olaszok ismét visszafoglalták.

Ujabb jelentések szerint

a harcok Adua birtokáért hétfőn reggel újból megkezdődtek s a küzdelem még nem dőlt el.

Az eddigi hírek szerint a városban az olaszok az urak. A veszteség mindkét részen igen súlyos. Az olaszok által elfoglalt

Adigrat ellen is megindult az ellentámadás, úgyhogy ennek a városnak a sorsa sem dőlt el véglegesen. Az abesszin csapatok a város előtt beásva, több olasz támadást vertek eddig vissza.

Abesszin jelentés szerint

az Aduáért folytatott harcokban az olaszok 6 tisztet és nagymennyiségű hadianyagot vesztek. Az olasz főparancsnokság jelentése szerint Adua körül az abesszinek 600 halottat és sebesültet vesztek.

A Reuter-iroda jelentése szerint vasárnap Addis-Abebaból malária következtében

meghalt Wilfred Warber amerikai újságíró,

a Daily Herald és a Chicago Tribune tudósítója.

A fennforgó körülmények között fenn kell tartani Nagybritánia elővigyázati rendszabályait.

Párisi jelentés szerint

a francia sajtó nagy erkölcsi sikernek tekintti Adua bevételét. Általános nézet szerint ezen a vonalon az olasz támadás néhány napig szünetelni fog vagy legalább is mérséklődik és számítanak arra, hogy megindulnak a diplomáciai tárgyalások.

Adua mégis az olaszoké

Ujabb jelentések szerint azok a hírek, hogy az olaszok által vasárnap elfoglalt Aduát az abesszinek visszafoglalták, nem bizonyultak valóknak illetve későn érkeztek és korábbi helyzetjelentést tartalmaztak. Hétfőn

az abesszin külügyminiszter maga közölte Avenol népszövetségi főtítkárral, hogy az olasz csapatok 20 repülőgéppel támogatásával vasárnap megszállták Aduát majd később Adigrat városát.

Az olasz sajtó Adua elfoglalásával foglalkozva, azt írja, hogy Adua nem cél, hanem jelkép. Az olasz seregek nem állnak meg itt, hanem folytatják előnyomulásukat mindaddig, amíg be nem fejezik küldetésüket.

A hatosbizottság jelentése

Genfből jelentik: Genfben hétfőn sűrű tanácskozás folyt a Népszövetség részéről kiküldött bizottságokban. A tizenhárom bizottság ülésén résztvett Laval francia miniszterelnök is, aki vasárnap hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Mussolinival. Délután 2 órakor közzétették a hatosbizottság jelentését, amely a következő végső megállapítást tartalmazza:

A bizottság a tényállás megvizsgálásának alapján arra a megállapításra jutott, hogy

az olasz kormány a népszövetségi egyezmény 12. cikkelyében vállalt kötelezettségekkel ellentétben háborút kezdett. A jelentés megállapítja azt is, hogy a 16. cikkely alkalmazásához nem szükséges az, hogy a háborút formálisan is megszüntessék. A népszövetségi alapszabályok szankciós szakaszának alkalmazását a bizottság egyelőre nem javasolja.

Ha a Tanács elfogadta a tizenhárom és a hatosbizottság jelentését, akkor a jelentések a közgyűlés elé kerülnek, amelyet szerdán délután 5 órára hívtak egybe.

A kis államok a megtorlás ellen

Budapestről jelentik: Az Est párisi tudósítójának jelentése szerint Franciaország beküldött és mérséklő munkája sikert ért el.

A kis államok a Népszövetség bizalmas megbeszélésein elhatározták, hogy saját létérdekük veszélyeztetése nélkül nem tudnak résztvenni az Olaszország ellen irányuló gazdasági megtorlásban. Ezt az álláspontot képviselte Svájc, Jugoszlávia, Románia, Ausztria és állítólag Magyarország is.

Ezek után valószínűnek látszik — írja a tudósító, — hogy a népszövetségi közgyűlés, ha nem is formailag, szembeszáll a Tanáccsal. Ezt az enyhülést elsősorban Laval munkájának tulajdonítják.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint Anglia részéről a megtorló rendszabályok már is megkezdődtek, amennyiben Olaszország egy hónap óta nem kap hitelt az öt nagy angol banktól.

A négus nem akarja elhagyni a fővárost

Addis-Abebaból jelentik: A négus környezetének arra a tanácsára, hogy hagyja el (Folytatása az ötödik oldalon)

Ogadenben abesszin támadás készül

Londoni jelentés szerint Ogaden tartományban nagy csata készül. Az ogadeni abesszin csapatok főparancsnoka utasítást kapott, hogy támadja meg az olaszokat. Az Ogadenben készülő harc dönti el Addis-Abeba sorsát is. Ha az olaszok itt győznek, szabadbá válik az út előttek a főváros felé.

Az abesszin főváros kiürítése gyorsan folyik. A lakosság nagy tömegekben vonul a környező hegyek felé. Hír szerint az addis-abebai követségek kormányai utján azt kérték Olaszországtól, hogy az olasz repülők ne bombázzák az abesszin fővárost, sem Diredauát.

A támadó fél megjelölése

Genfből jelentik: A Népszövetségi Tanácsnak a népszövetségi alapokmány 16. cikkelye értelmében meg kell jelölni a támadó felet. A 16. cikkely értelmében a támadó ellen a megtorló intézkedések önműködően életbelépnek. Ez a cikkely ugyanis a következőket mondja:

— Ha a Népszövetség valamelyik tagja az alapokmány 12., 13. és 15. cikkelyeiben foglalt megállapodások ellenére a döntést háboru útján keresi, ezt a tagot ipso facto olyannak kell tekinteni, mintha háborus cselekményt követett volna el a Népszövetség valamennyi többi tagállama ellen. Ez utóbbiak kötelezik magukat, hogy

az ilyen állammal minden kereskedelmi és pénzügyi összeköttetést megszakítsanak és saját állampolgárainak megtiltsanak minden pénzügyi és kereskedelmi összeköttetést a szerződéses állam polgáraival,

tekintet nélkül arra, hogy a másik állam a Népszövetség tagja-e vagy sem.

Igy tehát a Népszövetség Tanácsára és közgyűlésére hárul a feladat, hogy meghatározza a foganatosítandó gazdasági és pénzügyi megtorló intézkedések jellegét, kiterjedését és alkalmazási idejét.

A négus nyilatkozata

A tizenhárom bizottság jelentésének vétele után Haile Szelasszié császár a következő nyilatkozatot tette:

— A bizottság jelentése meggyőzte az abesszinek arról, hogy a Népszövetség kész Abesszinia segítségére lenni.

Ujból hangoztatjuk, hogy teljes bizalommal vagyunk a Népszövetség iránt, hogy csak a Népszövetség tudja feltartóztatni az Abesszinia elleni támadást.

Országunkat kénytelenek vagyunk megvédeni. Ennek ellenére ragaszkodunk a békehez és készek vagyunk ennek bármikor bizonyítékát is adni. Ezért minden reményünket a Népszövetség támogatásába helyezzük és minden körülmények között to-

vábbra is együttműködésben akarunk maradni a Népszövetséggel a szerződéses kötelezettségek megtartása tekintetében.

Roosevelt elnök a fegyver-kivételi tilalomról

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök az Egyesült Államok fegyver-kivételi tilalmával kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Tekintettel arra a helyzetre, amely sajnálatos módon kialakult Olaszország és Abesszinia között, az amerikai törvényhozás mindkét házában semlegeségi határozata kötelezőségemre tette, hogy

kivételi tilalom alá helyezem az Egyesült Államokból Olaszországba és Abessziniába irányuló fegyver- és lőszer szállományokat.

A háboru megszüntetésére irányuló reményiségünk és fáradozásaink ellenére kénytelenek vagyunk a legnyomatékosabban rámutatni arra, hogy mindazok az észak-amerikai polgárok, akik a hadviselő felek egyikével önként üzleti összeköttetésbe lépnek, ezt kizáróan saját veszélyükre teszik.

Az angol és francia sajtó az olasz előnyomulásról

Londonból jelentik: Az angol közvélemény még mindig nem adta fel azt a reményt, hogy az olasz győzelem nagy erkölcsi hatása hajlandóbbá teszi Mussolinit a tárgyalások megkezdésére. Valamennyi lap egyetért abban, hogy

genfi hatalmak egyhangu állásfoglalására ma nagyobb szükség van, mint valaha.

A Daily Telegraph foglalkozik az angol külügyminiszternek Mussolini üzenetére adott válaszával. A lap diplomáciai tudósítója azt írja, hogy

az angol külügyi hivatal kétszen méltányolta Mussolini javaslatát, de nem tartja a pillanatot alkalmasnak arra, hogy a földközi-tengeri leszerelés fejében csereüzletet kössön.

Rendelet a földmivesek védelméről

Az új rendelet pontos szövege

I. szakasz. — 1. A földmivesek védelméről szóló rendelet azt szabályozza, hogyan kell a földmiveseknek 1932 április 20. előtti időből származó adósságaikat kifizetni és csak azokra a személyekre vonatkozik, akik hivatalos bizonyítvánnyal (9. szakasz 2. és 3. bekezdés) igazolják, hogy földmivesek és az eladósodáskor földmivesek voltak.

2. Földmivesadósságnak tekintendők az összes magán — jogi és közjogi — jellegű fizetési kötelezettségek, amennyiben nem vétetnek ki a II. szakasszal, tekintet nélkül arra, milyen alaptól kifolyóan állnak fenn és tekintet nélkül arra, hogy a földmives, mint főadós, szolidáris adós vagy kezes tartozik-e. A szolidáris adós és kezes kötelezettségét teljesítenie kell.

3. A rendelet azokra a földmivesekre is vonatkozik, akik ellen 1932 április 20-a előtt csődöt nyitottak.

II. szakasz. — 1. Földmivesnek tekintendő e rendelet értelmében az a fizikai személy, akinek a földmivelés a főoglalkozása, aki a földet vagy maga műveli meg, vagy családtagjaival műveli, vagy szükség esetén fizetett munkásokat is alkalmaz, akiknek a megadózottatott jövedelme főleg a földmivelésből ered (szőlőtermelés, gyümölcstermelés, kertészet, állattenyésztés stb.) és akinek birtoka nem haladja meg a 75 hektár megművelt földet, illetve családi szövetkezetnél a 200 hektár földet. Családi szövetkezetnek azt a családi együttest számítják, ahol a vérrokonok vagy beházasodott rokonok együtt élnek és együtt művelik meg a földet és ahol legalább öt férfi családtag van.

2. Haszonélvezők, bérlők és feleségek, akik más földjét művelik meg, ha nincs is saját földjük, de a többi előírásnak megfelelnek, szintén földmiveseknek tekintendők e rendelet első szakasza alapján.

3. Földmiveseknek tekintik a déli vidékeken letelepedetteket is, amennyiben a törvényes előírásoknak megfelelnek.

4. A férjzett asszony, aki együtt él férjével, csak akkor tekinthető földmivesnek, ha személyesen megfelel az előírásoknak, amelyeket a földmivesvédő rendelet előír és összegezett jövedelmük főleg a földmivelésből ered.

5. A megművelt föld maximumába beszámítják a földmives feleségének és gyermekeinek földjét is, ha házközösségben élnek.

6. E rendelet első szakasza értelmében földmiveseknek tekintik a következő személyeket is, amennyiben megadózottatott jövedelmük főleg mezőgazdaságból ered és megművelt földjük területe nem haladja meg a törvényben előírt maximumot:

a) akik betegség vagy más elháríthatatlan akadály miatt nem tudják megművelni a földet, továbbá földmivesek kiskorú gyermekei kiskorúságuk ideje alatt, valamint a földmivesek hagyatékai, amíg nem adják át az örökösöknek;

b) akik mint a családi szövetkezet fejei vagy családtagok, házközösségben élnek és mellékfoglalkozást üznek, mint eladással, házi iparral, halászattal, fuvarozással, hajózással stb.-vel, hogy szövetkezetüknek vagy családjuknak, amely megőrízze földmives jellegét, több jövedelmet biztosítson;

g) akik a földmivelés mellett falusi ipart is üznek, falusi boltosok vagy falusi vendéglősök, de megadózottatott jövedelmük főleg a földmivelésből ered.

7. A megadózottatott jövedelem nagyságánál nem veszik tekintetbe a házbér-jövedelem adóját, amely házban a földmives lakik és amely ház a rajonban fekszik (városka, mezőváros) és ha évi tiszta jövedelme, amely adó alá esik nem haladja meg a tízezer dinárt.

III. szakasz. — 1. A földmivesek adósságaikat hitelezőiknek a következő módon fi-

zetik:

(1) pénz- és biztosító intézeteknek, banküzleteknek, munkás- és alkalmazottbiztosító intézeteknek, intézményeknek, amelyek pupiláris pénzeket kezelnek, árvaszékek, szegényügyi bizottság stb., járási segélyalapítványoknak, templomi alapoknak, kulturális, jótékony és közművelődési intézményeknek 1935 november 16-tól kezdve 12 év alatt évi részletekben (annuitás) az alábbi A) törlesztési terv szerint. Az első részletet (annuitást) legkésőbb 1936 november 15-ig ki kell fizetni és azután legkésőbb minden év november 15-ig az esedékes részletet.

Az A) törlesztési terv

Négy és fél százalékos kamatozási alapon tizenkét év alatt, 1936 november 15-től kezdve az évi annuitás (évi törlesztési részlet) minden száz dinár adósság után számítva:

Év	Tőke	Annuitás	4 50% kamat	Adósság törlesztés	Fennmaradt adósság
1	100.—	6.—	4.50	1.50	98.50
2	98.50	7.—	4.43	2.37	95.93
3	95.93	8.—	4.32	3.68	92.25
4	92.25	9.—	4.15	4.85	87.40
5	87.40	1.—	3.93	7.07	80.33
6	80.33	11.—	3.62	7.38	72.95
7	72.95	12.—	3.28	8.72	64.23
8	64.23	13.—	2.89	10.11	54.12
9	54.12	14.—	2.43	11.57	42.55
10	42.55	15.—	1.91	13.09	29.46
11	29.46	15.—	1.33	13.67	15.79
12	15.79	16.50	0.71	15.79	—
		137.50	37.50	100.—	

Száz dináron alóli adósság után az annuitást arányosan fizetik.

(2) A többi hitelezőknél 1935 november 15-től kezdve az alábbi B) törlesztési terv szerint kell tizenkét évi részletben fizetni, legkésőbb minden év november 15-ig.

B) törlesztési terv

Egy százalékos kamatozási alap mellett 12 év alatt, 1936 november 16-tól kezdve az annuitás (évi törlesztési részlet) minden száz dinár adósság után:

Év	Tőke	Annuitás	1% kamat	Adósság törlesztés	Fennmaradt adósság
1	100.—	4.—	1.—	3.—	97.—
2	97.—	5.—	0.97	4.03	92.97
3	92.97	6.—	0.93	5.07	87.90
4	87.90	7.—	0.88	6.12	81.78
5	81.78	8.—	0.82	7.18	74.60
6	74.60	9.—	0.75	8.25	66.35
7	66.35	9.—	0.67	8.33	58.02
8	58.02	10.—	0.58	9.42	48.60
9	48.60	10.—	0.49	9.51	39.09
10	39.09	12.—	0.39	11.61	27.48
11	27.48	13.—	0.27	12.73	14.75
12	14.75	14.90	0.15	14.75	—
		107.90	7.90	100.—	

Száz dináron aluli adósság részletnél arányosan kell fizetni.

(3) Az 1934 augusztus 3-i Uredba, illetve ennek az uredbának 1935 február 2-án kiadott változása alapján esedékes kamatokat 4.5, illetve 1% magasságban, az 1933 november 23-tól 1934 november 15-ig terjedő időre a földmiveseknek legkésőbb 1935 november 15-ig ki kell fizetni, ha eddig még nem fizették ki.

2. Ha az adós a hitelezővel jobb feltételek mellett kötött szerződést a kamatfizetésre és törlesztésre, akkor e szerint a szerződés szerint fizet. Amennyiben a törlesztési megállapodás az adós, és hitelező között hosszabb időre szól, mint ahogy a rendelet előírja, akkor az adós a szerződésben előírt határidő alatt fizet, de a kamat magassága nem lehet több, mint amennyi az első mondatban áll.

(Folytatjuk)

3- dinár 1 tubus

Soadont-fogkrém

a SOA-drogériában

Ezrekre menő tömeg kísérte el utolsó útjára Engel Ferencet

A Budapesten elhunyt Engel Ferenc temete szombat este érkezett meg Petrovárdra, ahol a gimnáziumi templomban ravatalozták fel s innen helyezték örök nyugalomra vasárnap délután, Petrovárd és környéke polgárságának s a jugoszláv magyarságnak osztatlan részvéte mellett.

A temetési szertartást Brenner Frigyes pápai protonotárius, kikindai plébános vezette nagy papi segédlettel, mintegy 30 környékbeli lelkész asszisztálásával.

A holttest beszentelése után a templomban Kovács István pápai prelátus mondott mélyenszántó, gondolatokban bővelkedő gyászbeszédet, amelyben ismertette Engel Ferenc áldásos, tevékeny életét, amit az Egyház szolgálatában töltött el.

A gyászbeszéd után az egyházi énekkar gyászdalokat adott elő, majd kivitték a koporsót a templom előtti térségre, ahol dr. Várady Imre a jugoszláviai magyarság nevében bucsuzott a nagy halottól.

„Ismét bucsuzunk, ismét válunk” — mondotta többek közt. — „Az utóbbi évek folyamán végzettszerű sorsunk a szinte megszakítás nélküli folytonos válás, bucsuzás, a megrendítő leolvadás. Azt várhatnók, hogy e kép ily gyakori megismétlődése mellett a lélek a jelenséggel szemben immár közönyönybe merül, — és mégis, minden újabb esetenél újból megremegünk. Ma pedig, amikor Engel Ferenc koporsóját álljuk körül, e mélyeséges csapás megrázó sulya alatt, egész valónkban megrendülve szívben felsirunk, lélekben felzokogunk, mert veszteségünk mérhetetlen, pótolhatatlan.”

Majd Engel Ferenc érdemeinek méltatása után így folytatta dr. Várady Imre:

„Nagy rést, betölthetetlen űrt hagyott maga után. Ennek láttán feltör lelkünkben a fohász: Urunk, Teremtőnk, ha már nem állítható meg végkép, ám lassítsd, ó lassítsd az elmúlás, a résütés e rettenetes folyamatát, mert érezzük, hogy legjobbjaink ily gyors kidöltével végképp elveszünk.” Nagyhatású beszédét e szavakkal fejezte be: „Én kihűlt tetemét ma adjuk át örök pihenőre a drága anyaföldnek, ma október 6-án. Ez a nap fájdalmas emlékezetű évforduló magasztos napja. Ennek a napnak emléke mátlól kezdve a Te drága neveddel is bővült. Legyen áldott emléked, nyugodjál békében.”

Dr. Várady Imre után Bognér József lépett a koporsó elé, hogy nagy szeretettől és fájdalomtól áthatott szavakkal bucsuzék el az ifjuság nevében Engel Ferencről, a „kamarás urtól, az igazgató urtól, az arany-szívű Franci bácsitól”. Rövid bucsuztatóját így fejezte be: „Minden elpusztulhat, mindent kikezdehet az enyészet, csak a lélek örök. Mi a lelkünkbe zárjuk emlékeidet és megőrizzük a szent hitünk szerinti viszontlátásig.”

Bognér József beszéde után, végeláthatatlan sorokban megindult a menet a temetőbe. A gyászkocsi előtt nagy kocsis szállította a rengeteg koszorút, köztük a magyar ifjuságét és Jani Ágoston, volt torontálmezei alispánét. Kint a temetőben, a nyitott sírnál Brenner Frigyes protonotárius bucsuztatta el a halottat a papságtól és a családtól s utána örökre elföldelték Engel Ferenc pápai titkos kamarást.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.
Postacsekszámla: Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.— dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

DIPLOMATÁK LATOGATÁSA A MINISZTERELNÖKNÉL

Dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök külügyminiszter tegnap délelőtt a külügyminisztériumban levő dolgozószobájában fogadta Guranescu román, Steiner svájci, Rau Fizi albán, gróf de Visne belga és von Heeren német követet.

RIBBENTROP SZÓFIÁBA REPÜLT

Budapesti jelentés szerint von Ribbentrop rendkívüli nagykövet, Hitler bizalmasa tegnap a Berlin-Bécs-Budapest-Beograd repülőgéppel elrepült Budapestről Beograd felé, ahonnan Szófiába folytatja útját.

Időjárás. Egész Európában állandósult a szép időjárás, csak Izlandon és a balti tenger környékén volt sós. Jugoszlávia egész területén derült idő volt. Az elmúlt 24 óra alatt csak a drávai bányában és a szávai bányák nyugati részében volt eső. A hőmérséklet az egész ország területén magas. A legalacsonyabb hőmérséklet Ljubljánban 9 a legmagasabb Szentán 32 fok volt.

Időjárás: Az egész ország területén szép idő várható. A folyók völgyében és a völgyekben reggeli köd lesz. A hőmérséklet emelkedik.

Vízállás. A Duna Bécsig, Komárom-Paks között és Bogojevónál árad, másutt alacsony vízállás. Noviszádnál tegnap 89 centiméter volt a Duna vízállása. A tegnapi helyzettől szemben 4 centimétert apadt. A Tisza végig apad igen alacsony vízállással.

SZERDÁN DÉLELŐTT ZÁRVA LESZNEK AZ ÜZLETEK. A noviszádi kereskedelmi és iparkamara közlése szerint szerdán Egyesítő Vitéz Alekszandar I. király tragikus halálának első évfordulóján az üzletek délelőtt zárva tartandók.

Gyászünnepegy a mártírkirály emlézetére Noviszádon. A noviszádi női zeneegyesület és az akadémiai férfiénekkar kedden 18.30 órakor a báni palota nagytermében gyászünnepegyt rendez Vitéz Egyesítő I. Alekszandar király emlékeztérére. A műsoron Sztankovics, Bortnyanszki és Pastyán művei szerepelnek. A bevezetőbeszédet Bélics Vladimir hadosztálytábornok tartja. Belépődíj nincs.

Dr. Nenadovics J., a bőr- és nemibajok szakorvosa, utjáról hazatérve, ismét rendel. Jevrejszka 11.

A szentai Kis Szent Teréz kápolna bucsuja. A szentai munkástelepi kis Szent Teréz kápolna vasárnap tartotta védszentjének bucsuját. Fél hét és nyolc órakor szent misék voltak, 10 órakor szentbeszéd, körmenet, majd ünnepi nagy mise a templomtéren. Az ünnepi beszédet Hegedüs Benjamin, szubotícai plébános mondotta. Ugyancsak vasárnap tartották meg a kevíi templom védszentjének a bucsuját is.

Öngyilkosság Szubotícán. Brcsics-Kosztics Szteván, szubotícai nyomdász, aki a Velebitszka ucca 33. szám alatt lakott, hétfőn öngyilkosságot követett el. Tettét a miatt követte el, mert nem tudott munkát kapni.

Női tűző, melltartó, fehérnemű, ponyola, harisnya és keztyű uidonságok kaphatók Fischer I. és Fia cégnél, Noviszádon.

660 dinárért adunk

3 mtr angol szövetet vagy 2 1/2 m. skóli szövetet felöltőre

prima hozzávalókkal együtt! **PRITEX** SZUBOTICA Labor-palota.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

igyunk reggel éhgyomorra egy pohár

természetes **Ferenc-József** keserűvizet

Registr. od Ministarstva soc. pol. i Nar. zdr. S. broj 15.485 od 25. V. 1935.

(Folytatás a második oldalról)

a fővárost, azt válaszolta, hogy nemcsak, hogy udvarában marad, de adott pillanatban maga veszi át csapatai parancsnokságát.

A négus nagy lelki nyugalomról tesz tanusá-

got, fáradhatatlanul intézi ügyeit és naponta 20 órát dolgozik. A városban nyugalom van.

Ujabb jelentések szerint Mussolini repülőgépen megy Eritréába és Aduában avatja fel az 1896-ban elesett olasz hősök emlékművét.

Feketehimlő pusztít az abesszin hadseregben

Addis-Abebaból jelentik: A Harrarba érkező abesszin katonák között feketehimlő járvány tört ki. A betegek részére sem járványkórház, sem olyan szervezet nem áll rendelkezésre, amely a betegség terjedését megakadályozhatná. A hatóságok azt az egyetlen intézkedést tették, hogy azokat a betegeket, akik kórházi kezelésre jelentkeztek, lándzsás katonák kíséretében kiűzik a sivatagba. Ogaden vidékén is súlyos betegségek és ragályok ütöttek fel fejüket. Naponta 100-120 katona hal meg tifuszban és mocsárlázban.

Vasárnap az addis-abebai börtönökből 7000 elítéltet engedtek ki azzal a feltétellel, hogy belépnek a harcoló seregbe. Az elítéltek jelentkeztek is a hadseregbe.

A Daily Telegraph szerint a jemeni imám megtagadta az olaszoknak azt a kérését, hogy az Eritréában megbetegedett katonákat jemeni területre vagy Jemenen át valamelyik szigetre szállítsák.

Beográdi vendégek Novivrbáson. Vasárnap délután mintegy 40 tagu beográdi utitársaság meglátogatta a novivrbázi cukorgyárat, majd este 5 órától 7 óráig, a gyorsvonat indulásáig a Bieber-féle vasuti vendéglőben kedélyesen elszórakozott és vig táncmulatságot rögtönzött.

Szarajevóba helyezik a szubotícai jogi fakultást? A beográdi Avala ügynökség a szarajevói Jugoszlavenszka Posta cikkét közli, amely szerint a szubotícai jogi fakultást Szarajevóba helyezik át.

Szombaton, f. hó 12-én

NAK családi teae

a beltért katolikus kör dísztermében.
Belépődíj nincs! — Tea kötelező!

A dohányzók figyelmébe! Szerdán délelőtt — mint lapunk más helyén már jelentettük — az összes üzleteket zárva tartják. Mivel ez alkalommal a dohányhözsdéket is becsukják, ajánlatos, hogy a dohányosok még kedden szerezzék be dohányszükségleteiket.

Gömbös Rómába és Varsóba utazik. Budapestről jelenti az Avala: Politikai körökben úgy tudják, hogy Gömbös miniszterelnök rövidesen Varsóba és Rómába utazik. A hírt illetékes helyen még nem erősítették meg. Horthy kormányzó másfélórás kihallgatáson fogadta Gömbös miniszterelnököt, akit szívélyesen üdvözölt kormányelnöki kinevezésének harmadik évfordulója alkalmából. Gömbös miniszterelnök ezután az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről számolt be Horthy kormányzónak.

Felgyújtotta a szomszédja házáat, hogy a sajátja is leégjen. Különös tüzeset ügyében folytatják a vizsgálatot a kikindai hatóságok. Kikindán leégett Paunkovics Danica földművesasszony és Gavranics György háza, amelyek közvetlen egymás mellett épültek. A tűzvizsgálatnál megállapították, hogy a két ház közös falát valaki kibontotta, úgyhogy az ott támadt nyíláson egy ember kényelmesen átférhetett. Vallatára fogták Gavranicsot, aki beismerte, hogy a falat ő törte át, hogy a nyíláson áthatolva felgyújtsa szomszédnője házáat. Amikor a szomszédasszonya nem tartózkodott otthon a nyíláson átment a házába és felgyújtotta. Ezt azért tette, mert így akarta, hogy az ő háza is leégjen és hozzájusson a biztosítási összeghez. A gazdálkodót detartóztatták.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál ilyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc-József keserűvizet. Registr. od Ministarstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1599

Gyilkosság Szentán. Borzalmas gyilkosság történt Szentán Damjanovics Milos szentai telepes összeveszett Zsujevics Petár nevű jóbarátjával és éles szóváltás után késével mellbeszurta Zsujevics beszállították a szentai közokórházba, ahol hétfőn reggel belehalt sérüléseibe. A verekedés alkalommal Damjanovics is megsérült és őt szintén kórházba szállították. A vizsgálat megindult.

Elkapta a vonat a kocsit. Szentáról jelentik: Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a zsidótemetőnél levő vasuti átjárónál. Bálint Jánosné, 50 éves szentai asszony kocsijával kifelé tartott, s épen akkor ért a vasuti átjáróhoz, mikor a kikindai gyorsvonat közeledett. A lovak elragadták a kocsit a vonat elkapta a kocsit rudját, felfordította úgy, hogy Bálintné az uttest közeletére zuhant, ahol eszméletlenül terült el. Azonnal beszállították a kórházba, ahol az orvosok megállapították, hogy súlyos Beső sérüléseket és agyarázkódást szenvedett. Eszméletét még sem nyerte vissza, állapota válságos. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenségért.

Egy nappal elhalasztották az Ada-Mol takarékpénztár hamis bukási bűnperének tárgyalását. A szubotícai törvényszéken Gyorgyevics hármastanácsa előtt hétfőre volt kitűzve az Ada-moli takarékpénztár ismeretes hamisbukási bűnperének főtárgyalása. A hétfői zsidó ünnep miatt azonban a bűnper vádlottai, valamint a tanúk, akiknek egy része zsidó vallású, nem jelent meg a tárgyaláson. A bíróság úgy döntött, hogy a főtárgyalást keddre halasztja el.

Jól sikerült a topolai őszi vásár. A topolai őszi vásáron nagy volt a felhajtás és igen sok állat elkelt. A jól kihizlalt marhát különként 3-4 dinárért vásárolták. Lovakat nemcsak a katonai bizottság, hanem magánosok is nagy számban vásárolták. Mintegy 500 ló kelt el 800-3500 dináros árrban. A kirakodó vásár szintén élénk forgalmat eredményezett.

Október 12-én a

Szubotícai Gazdasági Hét és Kiállítás

„THE SINKOPATORS” jazz-zenekar hangversenye

a szubotícai városi színházban!

Belépődíjak 4 dinártól
25 dinárig.

Egész újszerű hangverseny, zenei tréfák!

SPORT

301 szövetségi mérkőzést játszottak
vasárnap az országbanNoviszádon a NAK és a Rádnicski
győzött, Szuboticán a ZsAK és a Szlávia,
míg a kikindai derbi döntetlenül végződött

Vasárnap az egész ország területén szünetelt a bajnokság, mert valamennyi csapat szövetségi mérkőzést játszott a Vitéz Egyesítő I. Alekszandar király-alap javára.

Részletes eredmények:

BASK—BSK 4:1 (1:1). Az országos bajnok 5, a BASK 7 tartalékkal állt ki s játék közben mindkét együttes folyton csereberélt. A BSK egyetlen gólját Jazbinsek rugta, míg a BASK-nál Bozsović, Szekulics, Risztics és Vojnovics voltak eredményesek, utóbbi tizenegyesből.

Jugoszlávia—Beograd válogatott 4:1 (2:1). A Jugoszlávia nem nagyon erőlködött, de még így is sokkal jobb volt a kombinált csapatnál, amelynek fedezetsora teljesen csődöt mondott. A Jugoszlávia góljait Perlics, Zecsevics és Hajon rugták, a kombinált egyetlen gólját Kojadinovics lőtte.

NAK—Vojvodina 1:0 (0:0). A noviszádi derbi mintegy 1.500 néző volt kíváncsi, maga a mérkőzés pedig a két csapat örökös versengése folytán ezuttal is változatos, szép és erősiramu volt. A Vojvodinából Majtány hiányzott, a NAK-ból Haasz az első félidőben. A mérkőzést a kékfehérek teljesen megérdemelten nyerték, mert az átigazolás alatt levő játékosokkal (Rózsa, Fábán) megerősödve határozottan jobb volt a Vojvodinánál. Az első félidő szinte állandó NAK-fölényben telik el, de Rózsa, Thurzó és Fábán kapufát lönek, ez minden, amit el tudnak érni. A második félidőben már kiegyensúlyozottabb a játék, a Vojvodina is sok veszélyes támadást vezet. Már-már edöntetlennek látszik a mérkőzés, amikor a 35. percben Haasz szépen szökteti Hallert, aki lefut, lead és a labdája a kapuba esik, mert Thurzó igen okosan akadályozza Milutinovicsot a védésben. A mérkőzést Popovics kitűnően vezette.

Rádnicski—Makkabi 3:1 (0:1). Az első félidőben a Makkabi állandó fölényben volt s ha Schosberger nem hibáz annyit a kapu előtt, talán bebiztosíthatta volna a győzelmét. A második félidőben azonban megváltozott a játék képe s a Rádnicski nemcsak kiegyenlített, de meg is szerzi a győzelmét. A Makkabi gólját Schosberger rugta, a Rádnicski góljain Fritzmann és Hoffmann osztozkodtak. Toncsics bíró gyenge volt.

Szubotica: Szlávia—Sport 3:0 (0:0). Bíró Boros. A nagy szél — különösen az első félidőben — erősen akadályozta a játékot és noha már ekkor kidomborodott a Szlávia technikai fölénye, a villanygyári csapat nem tudott megküzdeni a széllal és a mérkőzés első részében gól nem esett.

Szünet után a Szlávia kapta hátba a szelet és csaknem állandó fölényben volt. Akciói ezuttal már nivósabbak és tetszetősebbek voltak, sikerült is csatárainak három góllal bebiztosítani a győzelmét. A Sport szintén vezetett néhány biztató támadást, csatárai azonban egyéni játékra törekedtek és gólhelyzeteiket nem tudták kihasználni. Boros jól bíraskodott.

Zsak—Bácska 4:2 (1:0). Bíró Terzin (Senta). Mindkét együttes szerepeltetett néhány tartalékot, a játék azonban így is élénk és heves iramu volt, mindössze a stílus és nivó nem váltotta be a derbinek tekinthető mérkőzéshez fűzött várakozásokat. Kétségtelen, hogy a Zsak mutatta a technikailag jobb és lendületesebb játékot, azonban az ő csatársora is adós maradt a kombinatív akciókkal és főleg azoknak befejezése körül

mutatott sok fogyatékosságot. A Bácska inkább a mezőnyben produkált tetszetős és stílusos játékot, csatárai azonban kapu előtt rendkívül puhák és bizonytalanok voltak. A mérkőzés sorsát a védelmek közötti különbség döntötte el megérdemelten a Zsak javára.

Kikinda: Szloga—Zsak 3:3 (1:1). Bíró: Popovicski (Jasa Tomics). A mérkőzés úgy a gyepen mint a tribünökön túlfűtött hangulatban telt el. A Zsak az első félidőben támadott többit, sőt már 3:2-es vezetéshez is jutott, a második félidő elején majd a Szloga szokásos hajrájában kiegyenlített. A mérkőzés legnagyobb látványossága Osztójin kapus remek védése. Ő volt a mezőny legjobb embere. A Zsakból Koszics remekelt. Góllövők a Szlogából Nyegrics és Sibul, a Zsakból Szeptánov és Leskovics.

Novivrbász: Dulcisz—VSC 4:0 (0:0). Bíró Ruzmann. A VSC Götz és Eriemann nélkül állt ki s az első félidő elejétől kezdve Bajacot is nélkülözte, mert a bíró pofozko-

dás miatt kiállította. A VSC ennek ellenére is jól tartja magát s a Dulcisz csak a második félidő 3. percében jut vezetéshez. A játék még mindig váltakozó, de amikor a Dulcisz a 20. percben megszerzi a második gólt is, a VSC beletörődik sorsába s egészen visszaesik, úgyhogy a cukorgyári csapat könnyen rug még két gólt. A Dulciszból Polyvás és Hauslohner emelkedtek ki, a VSC legjobbjai Bécs és Kuntz voltak. Ruzmann bíróval nem volt megelégedve a közönség. Az előmérkőzést 3:2 arányban a VSC ifjúsági csapata nyerte meg a Dulcisz ifjúsági csapata ellen.

Szenta: SzAK—Jugoszlaven 4:2 (2:1). A helyi derbi, amelyet közepes érdeklődés mellett játszottak le, a SzAK megérdemelt győzelmével végződött. A SzAK góljait Ujházi (3) és Szép rugták, a Jugoszlaven részéről Spadier és Pájics voltak eredményesek. A Jugoszlavennek alkalmá lett volna még szépitni az eredményen, de Petkov egy tizenegyest kapu fölé lő. A győztes csapatból a góllövőkön kívül Tóth, Vrecko és Pálinkás tűnt ki, a Jugoszlaven legjobb emberei Drljacsin, Gvozdenovics, Jájics és Petkov voltak. Szegedinszki jól bíraskodott.

Bacskapalanka: PSK—Szloga 4:0 (Nagy meglepetés).

Noviszád: Rapid—Trgovacski 4:1 (1:1). II. osztályu bajnoki.

Zagreb: Városi válogatott—HASK 5:1. Gragyanszki—Konkordia 3:2.

Szplít: Hajduk—Szplít SK 5:1.

Osizjek: Hajduk—Graficsár 3:1. Szlávia—Gragyanszki 3:3.

Szombor: Zsak—Szombori AK 1:1. — Sport—Szlávia 3:2 (2:1).

Nyó'c dól esett Bécsben:

Magyarország—Ausztria 4:4 (4:2)

45.000 néző előtt játszották le vasárnap a 79. osztrákmagyar válogatott mérkőzést. Az osztrák csapatból hiányzott a sérült Sezsza, akit Pavlicsek helyettesített s így a háttérben nem jelenthetett valami áttörhetlen gátat a nagyszerű magyar csatársorszáma. Platzer azonban kitűnően védett s a második félidőben Raftl is elsőrangú kapusnak bizonyult. A fedezetsorban Wagner és Erdl voltak a legjobbak, Hoffmann az első félidőben nem sok vizet zavart, de a második félidőben érvényesült az ő óriási tempóbirása s főleg neki köszönhető, hogy az osztrákok ki tudtak egyenlíteni. A csatársorban Bican nemesak a három góljával, de játékaival is teljesen feledtetni tudta Sindelart. Társai közül Stroh volt a legveszélyesebb, a két Vogel is kitűnő volt, míg Hahnemann, akitől a legtöbbet várták, a legkevesebbet nyújtotta. Egészben véve az osztrák csapat ebben az összeállításban méltó utódja a híres Wundermannschaftnak, mert voltak periódusai, amikor gépszerű pontosságú és ellenállhatatlanul játszott, a bécsi iskola minden szépségét csillogtatva.

A magyar csapat legnagyobb dicsérete, hogy jobb volt az osztrák csapatnál, főleg az első félidőben, amikor úgy látszott, hogy világraszóló nagy magyar győzelem születik. Ebben a félidőben az egy Dudást kivéve, aki igen erős lámpalázzal kezdett, minden ember óriási teljesítményt nyújtott s a szél ellen is állandó fölényben volt. A második félidőben azonban kiütözköztek a védelem hibái s az osztrákok két szerencsés gólja annyira visszaveti az egész csapatot, hogy csak a játék utolsó perceiben tér magához, de akkor már nem tudta visszaszerez-

ni a győzelmét, ami már a kezében volt. Egyénileg Sternberg volt a legjobb, aki orosz-lánként állta a bécsi ostromokat. Polgár a közelharcban jó volt, de a ravasz támadások sokszor zavarba hozták. Szabó a szokott stílusban védett: egészen lehetetlen labdákat fogott, viszont beengedett egy potyagólt. A fedezetsorban Szalai volt a legjobb, Turai jó átlagmunkát végzett, míg Dudás csak a második félidőben felelt meg. A csatársor Sárosi vezényletével sok szebbnél-szebb támadást vezetett s a belső trió igen nagy lövőkészségről tett tanúbizonyságot. Egyetlen gyenge pontja volt Titkos, akit meglehetősen el is hanyagoltak.

A svájci Wunderlin az első félidőben kitűnően bíraskodott, de később, úgy látszik, megsajnálta az osztrákokat és sok hibás ítélettel sújtotta a magyarokat.

A vezetést a 6. percben Toldi szerzi meg, Bican azonnal egyenlít, de kezdés után Vince góljával újra a magyarok vezetnek. Két perc alatt három gól. A 26. percben ismét Bican egyenlít, de az utolsó negyedóra a magyaroké, akik Sárosi és Vince góljaival 4:2-ös vezetéssel vonulnak az öltözőbe. A második félidőben az osztrákok óriási lendülettel támadnak s a 15. percben Bican fejgóljával 4:3-ra csökken az eredmény. A következő magyar ellentámadásnál Platzer oly szerencsétlenül veti magát, hogy megsérül és kiáll, de az utódja, Raftl macskaüggyességgel fogja Sárosi, Titkos, Toldi és Markos bombáit. A 28. percben az osztrákok kiegyenlítnek: Bican huszonöt méteres szabadrugása Hoffmann lábáról a vetődő Szabó hasa alatt a hálóba gurul. Az utolsó negyedórán újra

100 modern csillár

raktárra érkezett. Szenzációs olcsó árak! — Látogasson meg vételkötelezettség nélkül.
KRAUSZ NIKOLA, Jevrejska 14. Tel. 23-25

a magyarok kerekednek felül, de eredmény elérésére se szerencsésük, se erejük nincs már s így meg kell elégedniök az erkölcsi győzelemmel, az idegen pályán kivívott eldöntetlennel.

Felkérem a Miki Mausz vezetőségét és választmányi tagjait, hogy ma, kedden este 8 órakor szíveskedjenek megjelenni a klub-helyiségben megtartandó rendkívüli választmányi ülésen. — A titkár.

— Vrana Ferenc kerékpáron megy Szplitbe. A kitűnő kerékpáros ma hajnalban 4 órakor vágott neki, kísérő nélkül, az 550 kilométeres utnak Noviszád, Ilok, Sid, Brcsko, Travnik, Maglaj, Livno, Szinj, Szplit utiránnyal. Vrana Ferencnek az a terve, hogy rekord idő alatt teszi meg az utat, ha az időjárás kedvező lesz. Mihelyt Szplitbe érkezik, sürgönyileg értesíti róla a Reggeli Újságot és olvasóit, akik bizonyára nagy érdeklődéssel várják a nem mindennapi sportteljesítmény eredményét.

Megszökött a topolai betörők vezére

A banda tagjait beszállították a szubotícai törvényszék fogházába

A topolai csendőrség — mint már jelentettük — a napokban veszedelmes betörőbandát fogott el. A betörőbanda tagjai — több tomislavci telepes — már évek óta fosztogatta a környékbeli kereskedőket és iparosokat. Az ellopott árut házaik padlásán

kettősfedelű ládákban és istállóik alatti betonpincékben helyezték el.

Az eddigi megállapítás szerint a betörők öv Tóth Julianna bajsai fűszerkereskedőtől különböző fűszerárut, Leibach János földbirtokostól 9 pár lószerszámot, Cindl Simon bajmoki gazdálkodótól két nagy géptakaró ponyvát, dr. Vojnics Józseftől mezőgazdasági gépeket, öv. Csizmár Mihálynétól szőlőt és Vojcesna Lajos tanyájáról bárányokat loptak el. A vizsgálat még folyik.

A csendőrség a banda eddigi letartóztatott tagjait — Doszticsics Nikolát, Uzelac Nikolát, Lemaics Jovánt és Pavlica Milánt beszállította a szubotícai törvényszék fogházába. A banda vezetője, Radakovics Nikola tomislavci telepes.

vakmerő módon megszökött,

amikor a csendőrök le akarták tartóztatni.

— Petrovselői cigányok és palánkai fűtő a noviszádi törvényszék előtt. A noviszádi törvényszéken hétfőn tárgyalták Dimovics Lajos, Novakovics Gyura és Sztójkov Ilona petrovselői cigányok betörési ügyét. A cigányok ellen az volt a vád, hogy ez év május 6-ára virradó éjszaka Pasesevón az ablakon keresztül behatoltak Belyánszki Tóssó lakásába és onnan 6000 dinár értékű különféle fehérneműt elvittek. A bíróság a tanúhíhallgatások után Dimovics Lajost egyévi, Novakovics Gyurót pedig négyhavi fogházra ítélte, míg Sztójkov Ilonát felmentette. — Ugyancsak hétfőn tárgyalta a noviszádi törvényszék Gutleber Paul novapalánkai fűtő bűnjegyét. Gutleber ellen az államügyészség azt a vádat emelte, hogy ez év május 6-ikán erkölestelen merényletet követett el egy kiskoru leány ellen. Az állatias fűtőt a bíróság ötévi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

— A Dunába akart ugrani, mert összeveszett a szüleivel. Mutibarics Szaveta noviszádi cseléd-leány vasárnap délután a Tomislav királyi hídon öngyilkosságot kísérelt meg. A leány a Dunába akarta vetni magát, de a hídon szolgálatot teljesítő Vlajkovics Gyóka közrendőr még idejében elkapta és visszarántotta a halálból. Az elkeseredett leány a rendőrségen elmondotta, hogy azért akart megválni az élettől, mert a szüleivel összeveszett.

— Bottal fizetett az adós. Szombat este véres verekedés játszódott le a vrbászi vasútállomás épülete előtt. Mamuzsics elboesájtott cukorgyári garázsmester összetalálkozott Kriszháber Sándor úgynökkel, akinek már régebben kölcsön adott 100 dinárt, Kriszháber, aki az utóbbi időben répa átvételével szépen keresett, nem volt hajlandó megadni tartozását, hanem az erőlyesen követelő Mamuzsicsot bottal teljes erővel fejbe sújtotta, úgy, hogy szanatóriumba kellett szállítani. Kriszhábert a rendőrségi fogdába szállították.

—o—

NAPOLEON A HÖDÍTŐ, A DIKTÁTOR ÉS A SZERELMES FÉRFI

Írta: Tatár András

69

A konzul odafenn van és várja önt! Beléptem. Egy lélek sem volt a szobában. Benéztem a szomszédos termekbe is... Aztán hangoosan kiáltottam a nevét. Semmi felelet. Ekkor csengettem Constant-nak. — Constant mi történt, a konzul talán megint lement? — Nem, madame, keresse csak meg! — feltele és közben szemével odakancsított egy kis szalon ajtaja felé, ahol még nem kerestem. A konzul ott feküdt egy szőfán, fejébujjáig elrejtözve párnák alatt és szívből nevetett, mint egy iskolásgyerek..."

Barátságuk több mint egy esztendőn keresztül tartott és ha Napoleonnak voltak is néha-néha futó kalandjai, mindannyiszor újra és újra bünbánóan visszatért a szép Georginához. Minthogy az egyre torlódó államügyek miatt nehéz lett volna mindig időt szakítani arra, hogy Saint Cloudba ki menjen és a lakásán pedig sohasem akarta felkeresni, úgy oldotta meg a dolgot, hogy a Tuillériákban rendeztetett be egy külön lakosztályt, azokban a helyiségekben, ahol azelőtt titkárja, Bourrienne lakott és amelyek ilyenformán közvetlenül az ő lakosztályának közelében voltak és Párisban való tartózkodása alatt azután itt kereste fel mindig George kisasszonyt...

Kinos találkozás

Bármennyire ügyes is ez a berendezkedés, bármennyire ügyelnek is Napoleon emberei, hogy a külszínt megóvják — elkerülhetetlen, hogy a gyanakvó Josephine előbb-utóbb mégis tudomást ne szerezzen a háta mögött folyó játékról.

Eleinte asszonyi ravaszággal próbálja megakadályozni, hogy a dolog elfajulhasson és Napoleon hálósobájában állíttatja fel ágyát azzal az ürüggyel, hogy ilyenformán mindig a közelében lehet és mint éber alvó ügyelhet biztonságára... Napoleon azonban, amikor Georgina a Tuillériákban tartózkodik, államügyekre való hivatkozással minden éjszaka később és később jelenik meg a közös hitvestársi hálósobában — és ez ellen Josephine sem tehet semmit.

„Egy napon, — írja emlékirataiban Josephine bizalmas barátja, Rémusat asszony — egész egyedül voltunk a szalonban. Éjszaka egy óra volt. A legmélyebb nyugalom honolt a Tuillériákban. Bonaparte asszony hirtelen felemelkedett a helyéről és így szólt:

— Nem tudom tovább kitartani!... — Georgina kisasszony bizonyára odafenn van nála!... De most meglepem mind a kettőjüket! Jöjjen utánam! Felmegyünk mind a ketten!”

A két asszony megindul a sötét lépcsőn keresztül Napoleon lakosztálya felé. Josephine, aki féltékenységében minden óvatosságról megfeledkezik, előresiet, Rémusat asszony gyertyával a kezében követi. Hirtelen azonban közeledő léptek zaját hallják és nehogy felfedezzék őket, Rémusat asszony gyorsan kioltja a gyertyát és megragadva Josephine kezét, visszacipeli magával szalonba...

Ezután a balulsikerült rajtaütési kísérlet után azonban alkalmat van teljes bizonyosságot szereznie afelől, hogy gyanuja és féltékenysége nem volt airtalan.

Egy éjszaka ugyanis, amikor Napoleon ismét a szép Georgina társaságában időzik, magánlakosztálya gondosan lezárt ajtóit mögött, hirtelen rosszul fogja el és

néhány percen keresztül eszméletlenül ájultságban dől hátra egy pamlagon.

Georgina magánkívül van a rémülettől. Nem tudja, mi történt és első megrökönyődésében azt hiszi, hogy Bonaparte ott halt meg a karjai között... Felugrik és mint egy örült rohan az ajtó felé, de eszébe jut, hogy a palota zezugos labirintusában amúgy sem ismeri ki magát, pánikszerű kétségbeesésben tehát rémülten ráncigálni kezdi a csengőket, amivel az egész palotát felveri.

Mindenfelől sápadt, éjszakai nyugalmukból felzavart alakok rohannak elő. Constant, a komornyik és Rustam, a mameluk pillanatok alatt besietnek, aztán udvarhölgyek, testőrök, tisztetek rontanak be az ajtón és néhány perc múlva — fehér hálókötösében — megjelenik a halálraijedt Josephine is!

Sikoltozva rohan oda férjéhez, aki éppen e pillanatban tér magához és néhány szóval megnyugtatta és eltávolítja maga körül a fejveszetten kapkodó és tolongó udvari népséget.

Az első rémületből felocsudva azonban Josephine megdöbbenve mered a hiányos öltözékű Georginára, aki dideregve és fogvacogva áll a kavargás közepette a szoba egyik sarkában.

Magyarázatra nincs szükség — s a helyzet olyan, hogy szavaknak amúgy sem volna semmi értelme!

Josephine gögös, megvető pillantással végigméri a szégyenkező Georgina kisasszonyt, aztán sarkonfordul és kimegy a szobából.

Napoleon — aki tulajdonképpen csak most ébredt teljesen a kinos helyzet tudatára — féktelen haraggal támad a szepegő Georginára.

— Micsoda ostobaság volt az egész palotát fellármázni! — kiáltja. — Ez az elővigyázatlanúság megboesáthatatlan!... Egy szót sem! Látni sem akarlak többé!...

Georgina ijedten védekezni próbál Napoleon azonban végig sem hallgatja. Dühösen megfordul és kisiet Josephine után — rábízva Constantra, hogy a kényelmetlenné vált Georgina kisasszonyt eltávolítsa...

Újabb összeesküvés

Ezzel a hangos és botrányos jelenettel ha nem is záródik le teljesen, de meglehetősen ellanyhul közöttük a viszony, annál is inkább, mert Napoleon egyre jobban elvonják az országos ügyek, amelyekre eddig Josephinenél ürüggyként hivatkozott.

Egyre jobban elborul a külső és belső politikai látóhatár, amely néhány hónappal ezelőtt még olyan csendesnek és békésnek látszott.

Az amiens béke csak rövid ideig tart — Angliában ismét a mindenható Pitt pártja kerekedik felül s ez újból a háborút jelent. Ürügy van rá bőven, Malta visszadásának és a semleges hajózásnak a kérdése. S a két régi rivális, Anglia és Franciaország nemsokára ismét ellenségesen áll szemben egymással.

Közben teljessé válik az egyiptomi expedíós hadsereg katasztrófája is. Miután a Napoleon helyettesítésével megbízott Kléber tábornok orgyilkosság áldozata lett, a közepes tehetségű, határozatlan Menou tábornok rövid ellenállás után, bekerítve és kielezve, kényszerítve érzi magát, hogy hadseregével együtt letegye a fegyvert...

(Folytatása következik)

Fejszével feibevágta sógornőjét egy noviszádi földműves

A tett után öngyilkosságot kísérelt meg az ittas ember

Borzalmas családi tragédia történt vasárnap délelőtti Noviszádon: Mosovics Jozsip 75 éves földműves a Szvetozar Markovics uca 9 szám alatti lakásán fejszével leütötte sógornőjét Mosovics Zorkát, majd megkísérelte, hogy

a fejszével agyonverje önmagát.

Mosovics Jozsip házában az utóbbi időben állandó volt a perlekedés. Az idős földműves anyagi nehézségek közé került, azonkívül a fiaival sem vált szerencsése, mert egyik fia meghalt, a másik pedig súlyos betegségben szenved, ami

Mosovics Jozsipot igen elkésérítette.

Bánatában az ivásra adta magát és nap nap után ittasan tért haza. Emiatt a sógornője, akivel együtt lakott heves szemrehányásokat tett és egy ilyen családi perpatvar robbantotta most a családi tragédiát is.

Mosovics Jozsip vasárnap délelőtti ittas állapotban ismét összevesszett a sógornőjével. A szóváltás folyamán annyira feldühösödött, hogy

fejszét ragadott és fejbcsujtatta a szerencsétlen asszonyt.

Zorka asszony véresen, eszméletlenül esett össze, mire Mosovics Jozsip megrémült és elhatározta hogy öngyilkosságot követ el. Első rémületében a fejszével a saját nyakára sujtott.

Ugyhogya a nyakán komoly sérülést okozott. Amikor látta, hogy ez még nem elég a halálhoz, egy késsel átvágta balkeze ereit.

A családi tragédiát a szomszédok fedezték fel, akik értesítették a mentőket. Mosovics és sógornőjét beszállították a kórházba. Az asszony állapota nem súlyos, míg Mosovics életbenmaradásához kevés a remény.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'— dinár, NAGY BETŰS 2'— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12'— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetési oldalon 0'80 dinár
2. a szövegrészben 2'50 dinár

Többes-órát hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel

Kereslet

Kifutó felvétetik, aki technikai üzemben már működött. Cara Nikolaja 21. 3127

Gyakornokot középiskolai képzettséggel, aki katonai szolgálatának eleget tett, a szerb-magyar-német nyelvet bírja keres biztosító intézet. Ajánlatok „Allandó állás” jege alatt Kardos hirdetővállalathoz, Futaki ut 13. alá küldendők. 3125

Takarítónő felvétetik Kószovszka u. 1. Hálténél 3126

Asztalossegéd furnéros munkára felvétetik. Jos' a Pančica ul. 7. 3124

Kiadó

Noviszád központjában harminc éve fennálló, jól bevezetett férfi és női fodrázterem, más toalkozás miatt eladó. Cim a kádóhivatalban. 3129

Vadászok!

Fegyver- és lőszerkészletüket legolcsóbban beszerezhetik

BATA V. SIN

cégnél Szuboticán. - Telefonszám 614.

Oriási raktár! Nagy választék! Villanyerőre berendezett puskaműves-műhely! Fegyver- és lőszerárjegyzék ingyen!

Jel bevezetett borbélyüzlet olcsón eladó a Nászejen. Érdeklődni Aleksa Polovinskinél, Futoski put 161. sz. 3123

Jókarban levő üvegajtó és egy kirakatszekrény rólvál és tokkal, eladó. Bóvebbet: Jevrejszka 12. l. emelet, Noviszád. 3102

Kiadó

Két modern lakás, 3 és 2 szobás, fürdőszobás, az összes mellékhelyiségekkel kiadó november 1-re. Érdeklődni: Dunavszka utca 31. sz. 3123

Különléc

Régi könyveket, minden nyelvűeket vesz-elad, egész könyvtárakat is. — Menahem Papo antikvárius könyvkereskedő, Noviszád, Kralja Petra 23. 2945

Samottliszt és tégla, bármilyen alakban és méreben eredeti cseh-gyárlmány, — kapható: Barzel vaskereskedés, Szubotica.

Száraz bakkhulladék és más tüzfű legolcsóbb napi áron beszerezhető: Vujkovic J. és Tarsa cégnél, Szubotica, Jukiceva ul. 41. Telefon 6-69. 201

BOROSHORDOK

újak és használtak, 50 literrel 4000 literig nagy választékban, legolcsóbb árban és a legjobb minőségben beszerezhetők:

KRIX LAJOS kádármesternél SZUBOTICA V. Mažuranićeva 19

Szaribecsej és Noviszád között a leggyorsabban, legkellemebben és legolcsóbban

autóbuszon utazik!

Szaribecsejéről indul (az Imperial-szálló elől) reggel 1/27. Noviszádról indul (a Buzaterről) d. u. 12.30 órakor. Közlekedik naponta, vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével.

Művészi fényképek

valamint amatőr-felvételek elsőrendű izléses kidolgozása
Foto „Iván“-nál
Moskovic Emil, Futoski put 6. első emelet.
SZOLID ES PONTOS KISZOLGALÁSI

AKAR olcsón vásárolni?

AKAR jól szórakozni?

AKAR sok szépet látni?

Jöjjön Szuboticára!

Október 12-től 20-ig, a

Szubotikai Gazdasági Hét és Kiállítás

alkalmával a kereskedők 9 napon át **leszállított áron árulnának**. Az üzletek egész napon át, mindkét vasárnap is, este 9 óráig nyitva lesznek és dusan felszerelt áruraktárral várják vevőiket.

Kiállítások! Hangversenye! Kocsiszépségverseny! Bélyegáukció!

Kirakatverseny! — Inguen borkostoló a szőlészeti kiállításon!

Féláru utazás!

Jegyváltáskor ne felejtse el N. 13. számú igazolványt kérni a vasúti jegypénztárnál!

PAP-LAN

kaucs, madrac otoman, jél és olcsón csak

KRAMER MARTIN

kárpitos és paplanos üzletében, Jevrejszka ul. 12. sz. szerezhető be.

Burgonyát

la rózsát és fehérét, hagymát, fokhagymát, babot, diót stb. legjobban és legolcsóbban szállít

LEDERER EUGEN

gyümölcs és lézélék import-export. Noviszád, Temerinszka utca 21. és Vilsonov trg 7. sz. Telefon 22-14, 30-15. 2988

FOTO BOULEVARD

WOLLBERGER KAROLY

Modern felvételek izléses, művészi kivitelben. Noviszád, Boulevard Kraljice Marija (Letić-palota). Amatőr-felvételek díjtalan kidolgozása.

Utazók és átutazók figyelmébe!

Tudomásul adom, hogy Bácska Topolán a Polyak vendéglőt újból házi kezelésbe vettem, kítűnő konyhám, jó italaimról és tiszta szobáimról már a múltban is meggyőztem vendégeimet. Szíves pártfogást kér a jövőben is

Polyak Sándor szállodás.

Dr. Schleich orvostanár kozmetikai készítményei:

Hautkreme (Börkrém)

Wachspasta Viaszpaszta az arc- és bőrápolás tökéletes bevált szerele. A viaszpaszta kimondottan bőrápolószert. Használatától a bőr tompalehért fényt kap és üdév válik. Ez a hatás azonban nem káros hatásu, mégis alkatrészek eredménye, hanem a paszta viaszos tartalma amit senki sem tud utánozni. A bőrkrém néha, egy teljes ójelen át meggyógyítja a beteges, somóros, kiütékes, kiütés bőrt. Kapható minden szaküzletben

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

Felölő kiadó: Andree Dezső, Noviszád, Kralja Petra utca 30. A kiadóhivatal felölő vezetője: Blazsek Ferenc, Noviszád Kralja Petra ul. 30. Nyomatott az Uránia nyomdai müintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körforgógépén, Noviszád